

IJARESM

ISSN: 2455-6211, New Delhi, India

International Journal of All Research Education & Scientific Methods
An ISO & UGC Certified Peer-Reviewed Multi-disciplinary Journal

Certificate of Publication

Dr. Dileep Jankiram Ghongade

(Assistant Professor), Dr. Babasaheb Ambedkar College of Social Work Morane, Dhule

TITLE OF PAPER

A Study of the implementation Ramai Housing Scheme in Dhule
District

has been published in

IJARESM, Impact Factor: 7.429, Volume 9 Issue 1, January-2021

Paper Id: IJARESM/Jan21

Date : 02-01-2021

Website: www.ljaresm.com
Email: editor.ljaresm@gmail.com

Authorized Signatory

A Study of the implementation Ramai Housing Scheme in Dhule District

Dr. Dileep Jankiram Ghongade

(Assistant Professor), Dr. Babasaheb Ambedkar College of Social Work Morane, Dhule

---

*****

ABSTRACT

Plans are made for the weaker sections of the society. However, due to poor planning, they fall into disrepair. Many schemes are implemented by the Department of Social Justice and Special Assistance to bring the backward classes into the mainstream of development and uplift their standard of living. Many proposals under Ramai Housing scheme are stalled. The schemes are on paper as they do not reach the Scheduled Castes. The government has set a target of clean and beautiful houses by 2022. However, the funds for the houses are not given to the beneficiaries on time and the officials and employees have to wait for two years for the houses. The proposals of hundreds of beneficiaries of the scheme have been dusted off. So, will the dream of beautiful houses come true by 2022 Doubts are being raised?

Key Words: Ramai, Housing, scheme, Scheduled Cast,

INTRODUCTION

In a developing country like India, people in rural areas are caught in a vicious cycle of poverty due to poverty, destitution, and backwardness. Therefore, the question of adhering to the basic needs of food, clothing, and shelter for 60 percent of the people in India has become difficult. The problem of house or housing in the country is from rural to urban areas. Every citizen living in the country needs adequate housing. If India is to become a superpower by 2022, you have to take strong steps to cater to the basic needs of every citizen of the country based on advanced technology. Housing construction methods, tools, and techniques need to be improved. Dr. Abdul Kalam says, "Technology is an important factor for a change if the desired goals are to be achieved quickly." The need of the hour is to build affordable housing for the people considering their social and economic capabilities.

Article 46 of the Indian Constitution provides that "the State shall take special care to promote the educational and economic interests of the weaker sections of the population, especially the Scheduled Castes and Scheduled Tribes, and to protect them from social injustice and exploitation." Accordingly, under Article 38, the State shall strive to achieve and protect the welfare of the people by achieving and protecting the social, economic, and political justice in a society in which social, economic, and political justice is standard to all institutions of national life. The Government is implementing various schemes to comply with the above guidelines of the Indian Constitution and for the development of crores of Scheduled Castes.

According to the 2001 census, there were 2,779,615 houses for Scheduled Castes in Maharashtra, up from 3,311,405 in 2011. In the last ten years, the number of houses has increased to 531,790. Some people have built houses taking advantage of various government schemes. In rural areas, there are more huts and mud houses. The problem of privilege is seen in the Scheduled Castes in Maharashtra. The houses of the people belonging to the Scheduled Castes in Maharashtra are 57 percent better. There are more houses in need. There are more houses in rural areas. It is very necessary to repair houses for the benefit of people in rural areas. There are 6% dilapidated houses and houses in need of major repairs. There are more huts and mud houses. But in reality, many Scheduled Caste families live in open huts today. It is doubtful whether they have been included in this statistic.

Ramai Housing Scheme is implemented by the Department of Social Justice and Special Assistance, Government of Maharashtra. Commissionerate of Social Welfare was created under this department. Through the Commissioner at of Social Welfare, Pune, various schemes are being implemented for the educational, social, and economic development of the people belonging to the Scheduled Castes and Neo-Buddhists in the State of Maharashtra. The housing scheme has been implemented since 2008 for Scheduled Castes and Neo-Buddhists in rural and urban areas of Maharashtra. The actual implementation of this scheme has been going on since 2010. From 19th November 2011, this Housing scheme has been renamed as Ramai housing SHEME.

INTERNATIONAL JOURNAL OF CREATIVE RESEARCH THOUGHTS (IJCRT)

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

Ref No : IJCRT/Vol 9 / Issue 1/ 342

To,
DR. DILEEP JANKIRAM GHONGADE

Subject: Publication of paper at International Journal of Creative Research Thoughts.

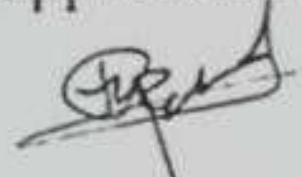
Dear Author,

With Greetings we are informing you that your paper has been successfully published in the International Journal of Creative Research Thoughts - IJCRT (ISSN: 2320-2882). Thank you very much for your patience and cooperation during the submission of paper to final publication Process. It gives me immense pleasure to send the certificate of publication in our Journal. Following are the details regarding the published paper.

About IJCRT : Scholarly open access journals, Peer-reviewed, and Refereed Journals, Impact factor 7.97 (Calculate by google scholar and Semantic Scholar | AI-Powered Research Tool) , Multidisciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator, Digital Object Identifier(DOI)

Registration ID : IJCRT_202551
 Paper ID : IJCRT2101342
 Title of Paper : A STUDY OF THE IMPLEMENTATION KARMAVEER DADASAHEB
 GAIKWAD EMPOWERMENT AND SWABHIMAN SCHEME IN
 AURANGABAD DISTRICT
 Impact Factor : 7.97 (Calculate by Google Scholar) | License by Creative Common 3.0
 Publication Date: 2021-01-22 02:16:54
 DOI :
 Published in : Volume 9 | Issue 1 | January 2021
 Page No : 2793-2801
 Published URL : http://www.ijcrt.org/viewfull.php?&p_id=IJCRT2101342
 Authors : DR. DILEEP JANKIRAM GHONGADE
 Notification :

Thank you very much for publishing your article in IJCRT. We would appreciate if you continue your support and keep sharing your knowledge by writing for our journal IJCRT.

 Editor In Chief
 International Journal of Creative Research Thoughts - IJCRT
 (ISSN: 2320-2882)

Indexing

An International Scholarly, Open Access, Multi-disciplinary, Monthly, Indexing in all major database & Metadata, Citation Generator

Website: www.ijcrt.org | Email: editor@ijcrt.org

Aadhar Social Research & Development Training Institute, Amravati.

CERTIFICATE

ISSN 2278-9308

Impact Factor 7.675 (SJIF)

This is to certify that Prof./Dr./Mr./Mrs./Ms. .... डॉ. दिलीप घोंगडे

Of..... (सहा. प्राध्यापक) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाजकार्य महाविद्यालय मोराणे, धुळे

has published a paper on..... तंत्रज्ञानाचे शिक्षणातील महत्त्व व अडचणी

Peer Reviewed International Research Journal B.Aadhar Issue no, 274. Published ON Dated 05, February - 2021.

Prof. Virag Gawande
Director
Aadhar Social Research &
Development Training Institute,
Amravati

(SJIF) Impact Factor-7.675

ISSN-2278-9308

B.Aadhar

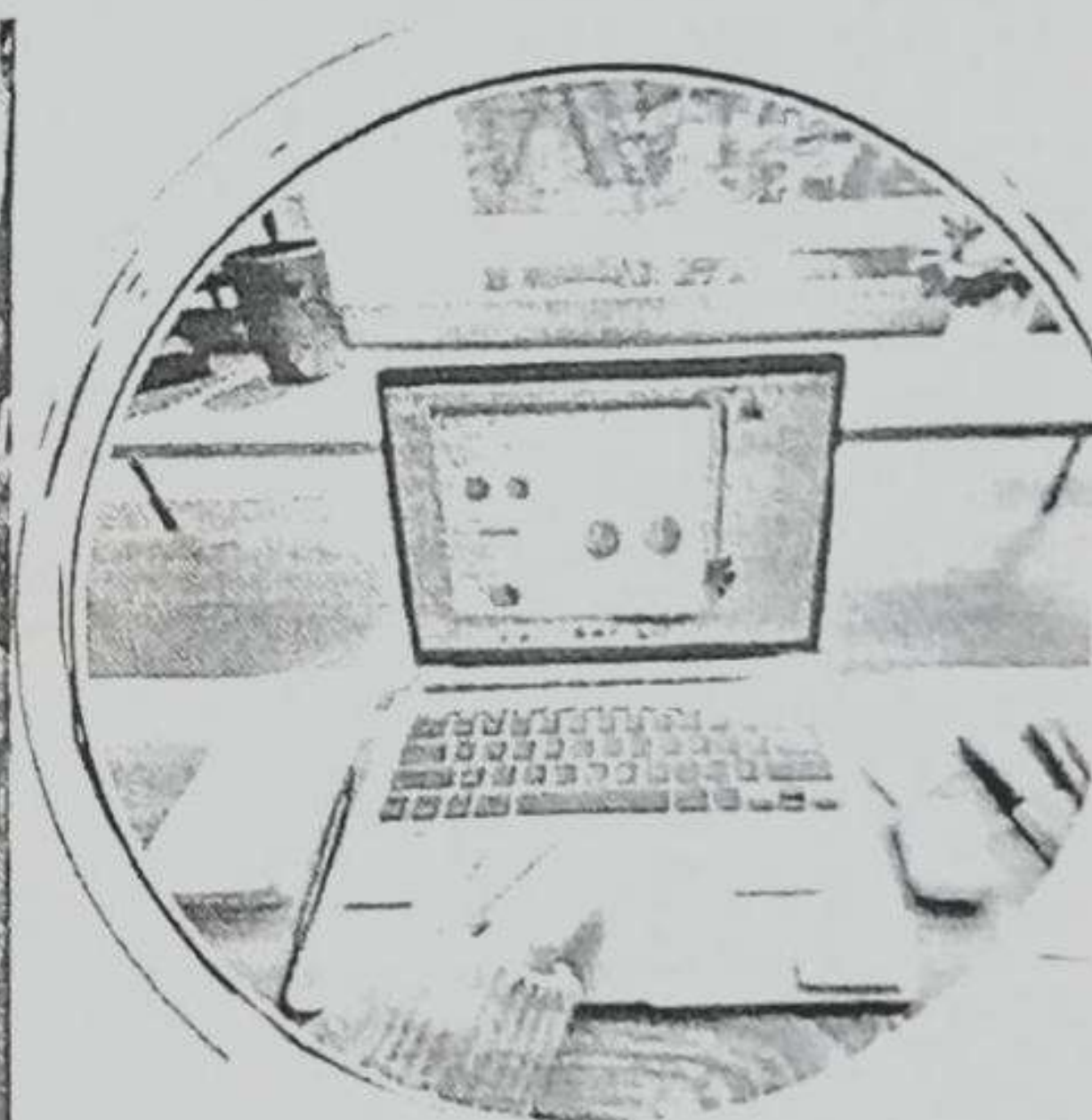
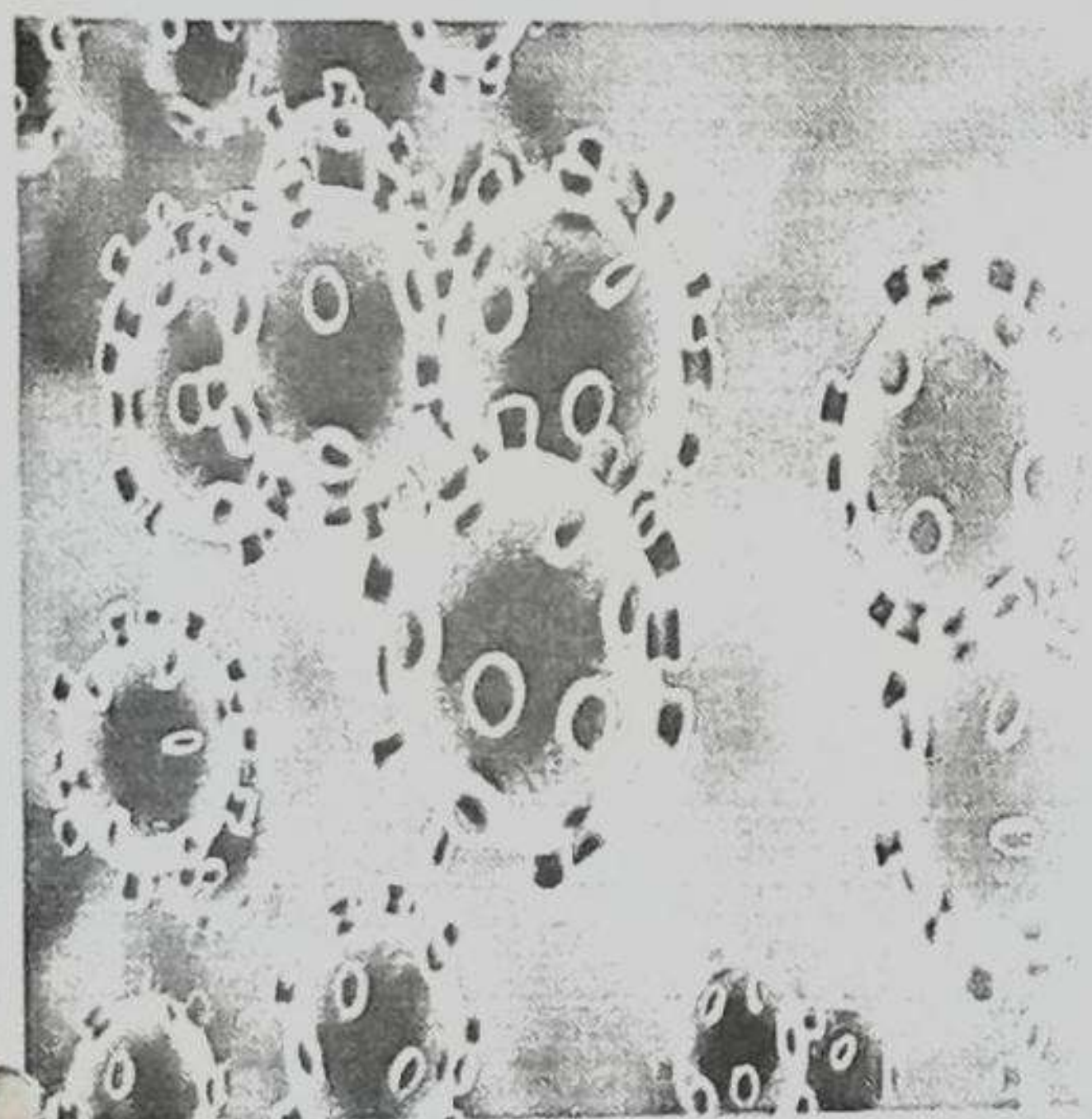
Peer-Reviewed & Refreed Indexed

Multidisciplinary International Research Journal

February - 2021

ISSUE No - CCXLIV (274)

Impact of COVID-19 on Higher Education

Chief Editor

Prof. Virag S. Gawande

Director

Aadhar Social

Research & Development Training Institute Amravati

Executive Editors

Dr. Amol Bhuyar / Dr. Dinesh Deore

G. T. Patil College Nandurbar (M.S.)

Editor

Dr. Mahendra Raghuwanshi

G. T. Patil College Nandurbar (M.S.)

This Journal is Indexed in :

Scientific Journal Impact Factor (SJIF)

Cosmos Impact Factor (CIF)

International Impact Factor Services (IIFS)

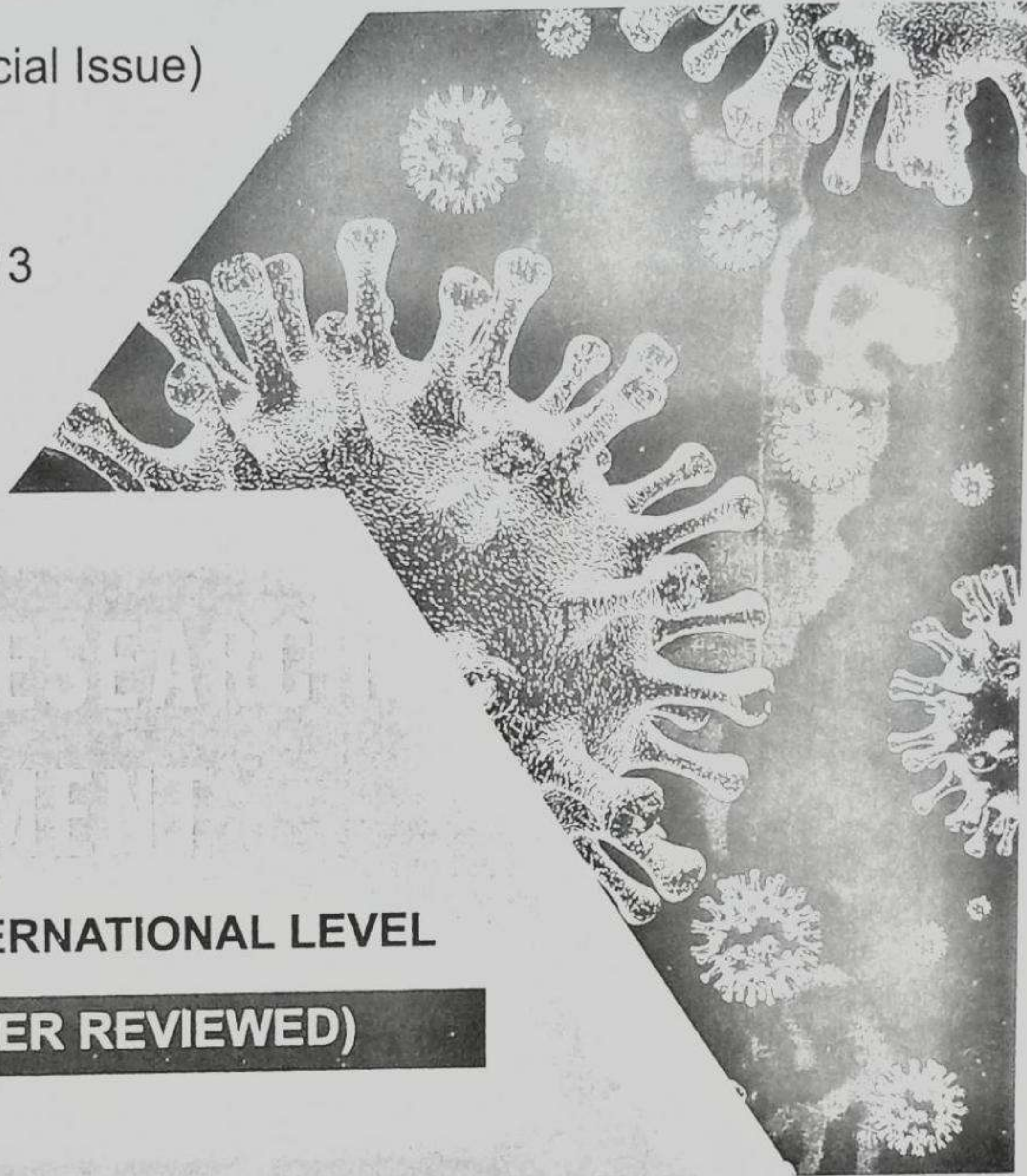
For Details Visit To : www.aadharsocial.com

Aadhar PUBLICATIONS

43	कोरोना काल में राष्ट्रीय सेवा योजना की भूमिका : बाँसवाडा (राजस्थान) जिले के विशेष संदर्भ में। डॉ. लोकेंद्र कुमार	184
44	Covid-19 नंदुरवार जिल्हा व राष्ट्रीय सेवा योजनेची भूमिका डॉ माधव कदम	188
45	कोरोनामुळे कोलमडलेली शिक्षणव्यवस्था : एक अभ्यास प्रा.डॉ.फरिदा खान	193
46	कोरोणा वायरस हवामाणातील बदल एक अदृश्य संकट डॉ. विजय व. खराते	195
47	तंत्रज्ञानाचे शिक्षणातील महत्त्व व अडचणी डॉ. दिलीप घोंगडे	198

- Volume – 11, Issue 08 (Special Issue)
- March 2021
- ISSN – 2230 - 9578
- Cosmos Impact Factor – 5.13

A MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL LEVEL

REFEREED JOURNAL (PEER REVIEWED)

Contemporary Challenges in The Field of Science Literature and Society

- SPECIAL ISSUE EDITOR -

Dr. Chandrashekhar D. Wani | Dr. Shivaji B. Patil

Printed By : **PRASHANT PUBLICATIONS, JALGAON**

मराठी, हिन्दी

36. विनायक तुमराम यांच्या कवितेतील निसर्ग 125
प्रा. डॉ. सुधीर भगत
37. महात्मा गांधी आणि डॉ. आंबेडकर चिंतनामध्ये धर्म आणि राजकारणाची परस्पर अनिवार्यता 128
डॉ. धैर्यवर्धन ह. पुंडकर
38. पंडित नेहरुंच्या उदारवादी परराष्ट्र नीतीचा परिणाम..... 130
डॉ. धैर्यवर्धन ह. पुंडकर
39. लाखांदूर तालुक्यातील धान लागवडीचे स्वरूप..... 132
प्रा. डॉ. श्रावण बळीराम कापगते
40. जिल्हा परिषद कर्मचारी व अधिकारी यांचे ताणतणाव व्यवस्थापन 135
श्री. नितिन मांगुलाल महाले
41. मोठी धरणे आणि पूरस्थिती : एक दृष्टीक्षेप (संदर्भ : सांगली-कोल्हापूर पूरस्थिती 2019, पश्चिम महाराष्ट्र) 140
प्रा. दीपक भिवसन सोनवणे
42. अनुसुचित जमातीतील कोलाम स्त्रियांचे लैंगिक शोषण : एक क्षेत्रीय अभ्यास 143
प्रा. डॉ. नंदा पांगुळ
43. शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील प्रशिक्षणार्थीना परीक्षेबाबत येणाऱ्या चिंतेचा अभ्यास 147
डॉ. योगिता भगीरथ बारी, डॉ. वैशाली रवींद्र सोनवणे
44. कोविड-19ची परिस्थिती आणि मी (एक अनुभव) 149
प्रा. डॉ. अरविंद भ. कटे
45. चांगल्या आरोग्यासाठी सूर्यनमस्काराची गरज..... 152
प्रा. डॉ. देवकते यु.एस.
46. शिक्षणशास्त्र महाविद्यालयातील प्रथम वर्षातील विद्यार्थी शिक्षकांमधील 154
47. पर्यावरणाबाबत जाणीव जागृतीचा अभ्यास. 154
डॉ. वैशाली रवींद्र सोनवणे, डॉ. योगिता भगीरथ बारी
48. डॉ. बाबासाहेबांचे स्त्रियांच्या सामाजिक स्थान विषयक विचार 156
डॉ. जे. एस. हटवार
49. भारतीय राष्ट्रनिर्माणातील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या योगदानाचे एक विश्लेषणात्मक अध्ययन 160
डॉ. संभाजी संतोष पाटील
50. 'विचारशलाका' व सामाजिक चिंतन 164
प्रा. डॉ. कांचन मुळे
51. कोविड-19 लॉकडाऊन व कौटुंबिक हिंसाचार..... 168
प्रा. डॉ. राजेंद्र बैसाणे
52. समकालीन मराठी विज्ञान साहित्य: प्रेरणा आणि प्रवृत्ती 171
प्रा. डॉ. वंदना एस. लव्हाळे
53. मराठी संस्कृतीतील दैनंदिन पुजिल्या जाणाऱ्या अष्टविनायकाचे लोकसंगीतातुन वर्णन 175
प्रा. वंदना मधुकरराव देशमुख, प्रा. डॉ. शिरीष कडू
54. "महाराष्ट्र राज्याच्या आर्थिक स्थितिचे अध्ययन" 179
डॉ. रेकचंद गोंगले

डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांचे शिक्षण विषयक मौलिक विचार

डॉ.गोपाळ मा निंबाळकर

डॉ बाबासाहेब आंबेडकर समाजकार्य महाविद्यालय,
मोराणे , धुळे

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचं व्यक्तिमत्त्व अनेकविध पैलूंनी व्यापलेलं आहे. आपल्या व्यापक चिंतनातून त्यांनी समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, अर्थशास्त्र, विधीशास्त्र, धर्मशास्त्र, इतिहास या विषयांमध्ये विपूल प्रमाणात तर्कशुद्ध मांडणी केलेली आहे. शिक्षण, कला-साहित्य-क्रीडा या क्षेत्रातील त्यांचा कृतीयुक्त व्यासंग, दैदिप्यमान म्हणून अधोरेखित आहे. त्यांच्या व्यासंगातील एकेक पैलू अनुकरणीय आणि पथदर्शक असाच आहे. भारतीय शिक्षणाच्या परिप्रेक्षात बाबासाहेबांनी शिक्षणक्षेत्रात, मानवतावादी मूल्ये वर्धित करण्यासाठी अविश्रांत मेहनत घेतलेली आहे. विद्यार्थी, संशोधक, शिक्षक, प्राचार्य आणि शिक्षण संस्थेचे निर्माते, असा चढता आलेख त्यांचा शैक्षणिक क्षेत्रात राहिलेला आहे. बाबासाहेब हे स्वतः उच्च विद्या विभूषित होते. शिक्षणाचे महत्त्व अधोरेखित करण्यासाठी त्यांनी शिका, संघटित व्हा व संघर्ष करा हा महत्वाचा संदेश दिला. भारतातील बहुजन वर्ग अज्ञानात व गुलामगिरित जगत होता. शिक्षणामुळे मनुष्य जागृत होतो व त्याला त्याच्या हक्क व अधिकारांची जाणीव होते. त्यामुळे शिक्षणाशिवाय पर्याय नाही असे त्यांचे मत होते.

शिक्षणविषयक सिद्धांतापैकी निसर्गवाद हा देखील एक पाश्चात विचारवंतानी मांडलेला सिद्धांत आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी भारतीय समाजव्यवस्थेत निसर्गवादाचे शैक्षणिक प्रारूप कष्टमय पध्दतीने रूजविले. शिक्षण हा सर्वांचा अधिकार आहे. भारतीय राज्यघटनेत तसा कायदा केला. हजारो वर्षांची शैक्षणिक मक्तेदारी मोडून काढली. शिक्षणावर व्यक्तीची योग्यता ठरते, जातीवर नाही हा विचार त्यांनी भारतीय समाजव्यवस्थेत रूजविला. अमूक एक जातीचा म्हणून त्याला शिक्षणापासून दूर ठेवणे म्हणजे निसर्गनियमांचा भंग करणे होय हा विचार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी सर्वप्रथम भारतात मांडला. शिक्षण व्यक्ती वैशिष्ट्याचा विकास करते ही बाब तथाकथित समाजाच्या लेखी नव्हती. शिक्षण घेण्यासाठी जात, धर्म, वय, लिंग हे भेद पुसले गेले. निसर्गवाद शिक्षणाचे ध्येय लोकनिष्ठ मानतो. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर या ध्येयाला अनुसरून विचार मांडताना म्हणतात. आपला व्यक्तीविषयक लौकीक वाढविणे व त्याबरोबरच आपल्या समाजाची योग्यता वाढविणे हे केवळ शिक्षणावर अवलंबून आहे. आध्यात्मवाद किंवा आदर्शवादाप्रमाणे शिक्षणाची उद्दिष्ट्ये परलोक प्राप्ती नसून स्वविकास आणि सामाजिक उन्नती असे असायला हवे. तरच शिक्षण खऱ्या अर्थात मानवोपयोगी ठरेल अशी सैद्धंतिक भूमिका डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी मांडली.

Impact Factor-7.675 (SJIF)

ISSN-2278-9308

B. Aadhar

April

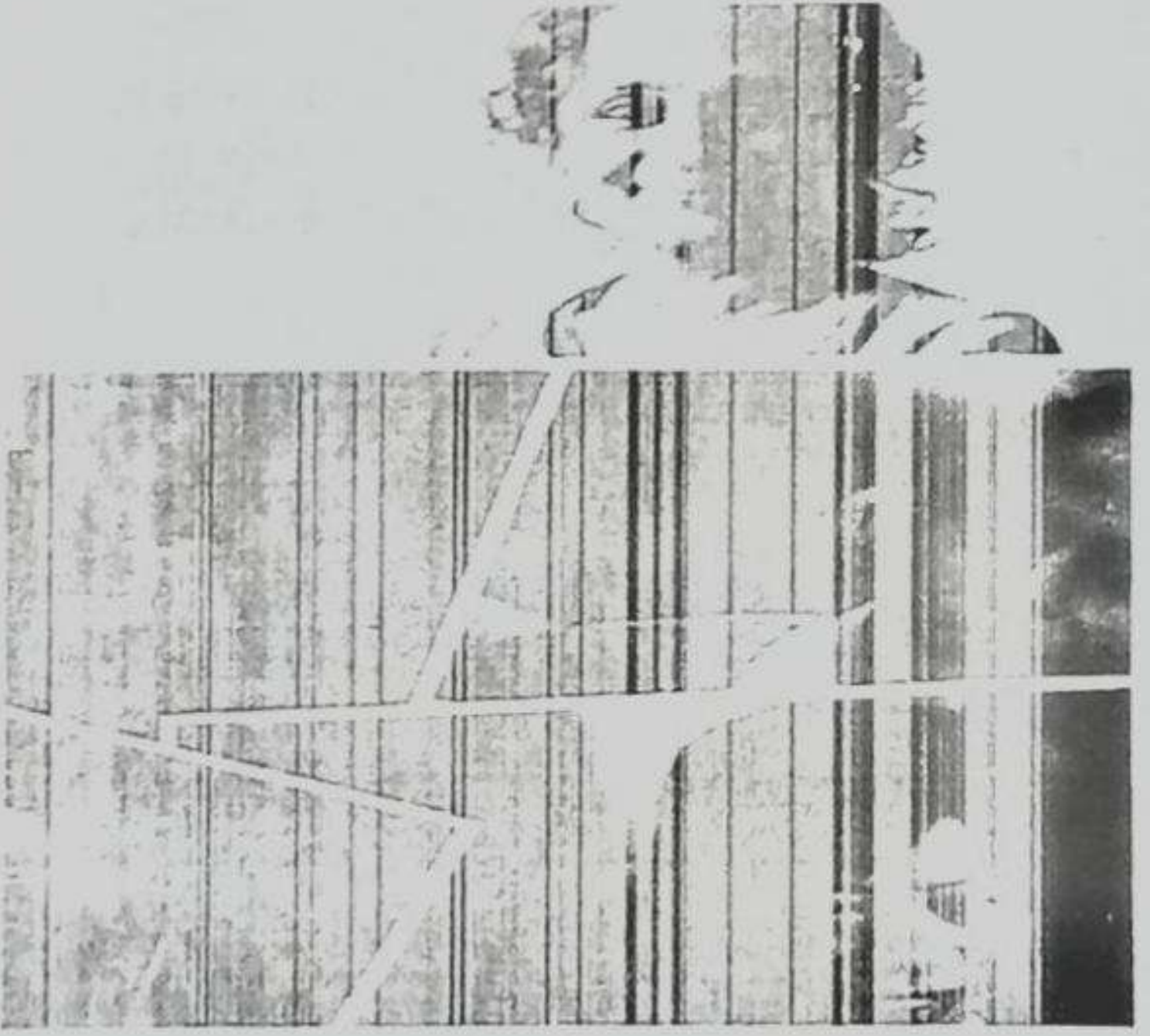
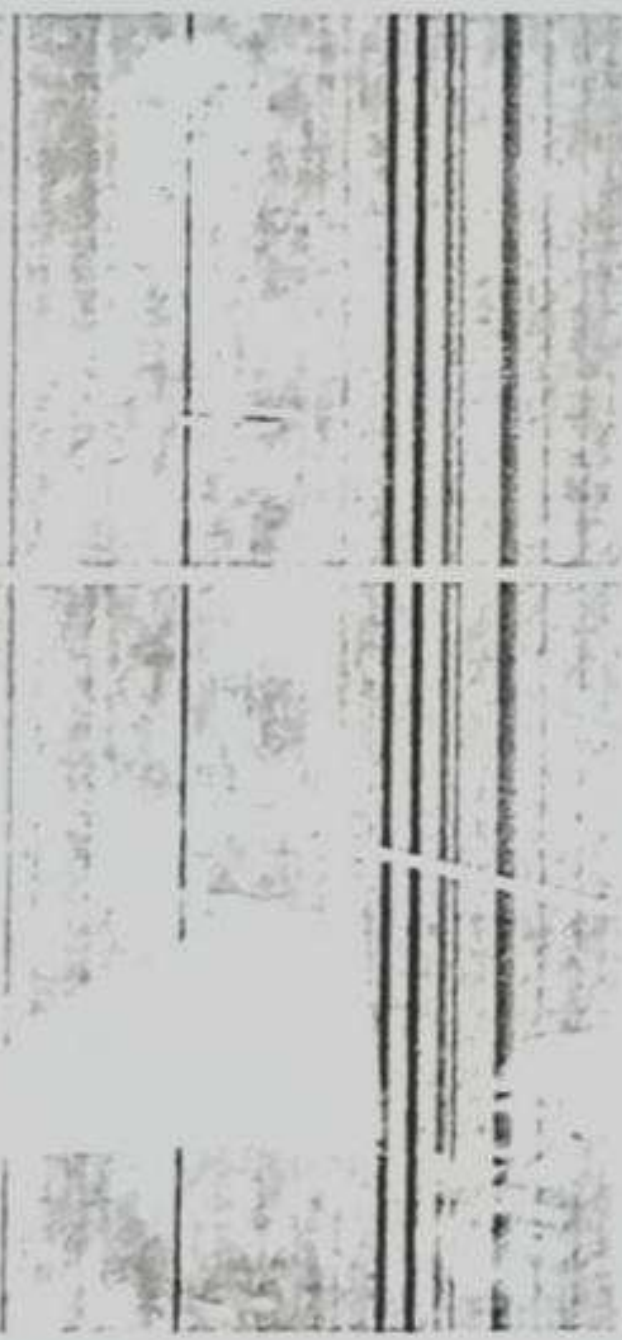
Peer-Reviewed & Refereed Indexed

Multidisciplinary International Research Journal

April -2022

ISSUE No- 291 (CCXCI) H

Women's Empowerment Issues and Challenges

Chief Editor

Dr. Virag S. Gawane
Director
Aadhar Social
Research & Development
Training Institute Amravati

Editor

Dr. Bharat Bhambare
Head, Department of Marathi
Mahatma Phule Mahavidyalaya
Kingdon, Latur,

Editor

Asst. Prof. Baliram Pawar
Head, Department of Sociology
Mahatma Phule Mahavidyalaya
Kingdon, Latur Maharashtra

Editor

Dr. Prakarsh Deshmukh
Associate Professor and Head,
Dept. Of Sociology,
Bhai Kishanrao Deshmukh
Mahavidyalaya
Chakur, Ta. Chakur Dist. Latur.

This journal is indexed in
- Science Journals International (SJIF)
- Cosmos Journal Factor (CJF)
- International Journal of Services (IJS)

For Details visit to: www.aadharjournal.com

Aadhar Publications

23	Gender Discrimination in Sports	S.Saroja / Mrs.S.Anbu Nisha Jeba Soundar	87
24	Legal Rights & Protection To Working Women	Dr. Rahul Tiwari	89
25	Unemployment And Women	Issues And Challenges Sarah Tahmeen Choudhury	93
26	Women Empowerment in Indian Society: Challenges And Opportunities	Milind R. Ghate	98
27	Perspectives Of In-School Achieving Gender Equality	Teachers On The Role Of Education In Dr Sharmila L Mascarenhas	101
28	Status Scenario: Rights Of Girl Child In India	Monika	106
29	Women Empowerment Through Government Schemes	Dr Swati Yadav	109
30	Women Wronged In Business	Dr.Kalpna Sharma /Dr.Y. K. Sharma	113
31	Strategies For making Women Empowered through Entrepreneurship	Dr. Manjusha Saijare	117
32	A Journey Towards Self-Reliance: Status Of Women Then And Now	Dr. Monika Malhotra	122
33	The Impact of Media on Indian Women - A Critical Perspective	Dr. P. Sathya	126
34	स्वातंत्र्य:समानता	समानता एक अवलोकन डॉ. विमल श्रीकृष्ण उंबरकर	130
35	महिलाएं, स्वास्थ्य एवं अधिकार : एक समाशास्त्रीय अध्ययन	खुशाबू एवं बेबी कुमारी	136
36	आवासी महिला आंदोलन	आवासी घोडीबा घोडवाडीकर	140
37	आधुनिक संदर्भ में महिला	का, स्त्री के लिए, स्त्री द्वारा विमर्श डॉ.मोक्षदा जौहरी	145
38	महिला सशक्तीकरण	मेघालयातील मातृसन्ताक कुटूंब पध्दती प्रा.डॉ. कदम मोतीराम विठ्ठलराव	150
39	महिला सक्षमीकरणांत	महिला भूमिका प्रा.गो.विद्या खंडारे-गोवदे	155
40	महिला सक्षमीकरण आ	महिला विविध योजना शेख महमूद शेख हलिम	158
41	महिलांचा राजकीय स	Dr.Wikradkar Mahesh R	164
42	भारत में महिला सशक्ति	का मूल्यांकन डॉ.योगेन्द्र कुमार	168
43	लिंग द : एक सामाजि	का प्रा.प्रीती सुखदेव वाहने	172
44	हिंदी कहानियों में नारी	चिंतन के विविध पक्ष सौरभ सराफ	176
45	कौटुंबिक हिंसाचारापासून महि	रण अधिनियम (२००६) : २६ अभ्यास राजकुमार विष्णू जोंधळे	180

(SJIF) Impact Factor-7.675

ISSN-2278-9308

B.Aadhar

Peer-Reviewed & Refreed Indexed

Multidisciplinary International Research Journal

Mahatma Jyotiba Phule & Dr. Babasaheb Ambedkar..

SPECIAL ISSUE-CCLXXX (280)

April-2021

Chief Editor

Prof. Virag S. Gawande

Director

Aadhar Social
Research & Development
Training Institute Amravati

Editor:

Dr.Sudhir B.Gaikwad,

Associate professor

Jalna College of Social work
Jalna, Maharashtra

Executive-Editor

Dr.Sheshrao M.Naikwade

Associate professor

Nagnath Arts, Commerce
& Science College,
Aundha Nagnath. Dist.Hingoli,

The Journal is indexed in:

Scientific Journal Impact Factor (SJIF)

Cosmos Impact Factor (CIF)

International Impact Factor Services (IIFS)

INDEX

No.	Title of the Paper	Authors' Name	Page No.
1	महात्मा जोतीराव फुले : एक कृतिशील समाजाचिंतक	प्रा. डॉ. ज्ञानदेव राऊत	1
2	महात्मा फुलेंचे प्राथमिक शिक्षणाबद्दलचे विचार व आजची वस्तुस्थिती	डॉ. प्रज्ञा नागेश लामतुरे	4
3	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि पत्रकारिता: एक दृष्टिक्षेप	प्रा.डॉ.श्यामसुंदर पंढरीनाथ वाघमारे	9
4	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा उदारमतवाद	डॉ.दत्ता कुंचेलवाड	14
5	भारत में जातिव्यवस्था, वंचित वर्ग के संवैधानिक संरक्षण और निजीकरण का समाज पर प्रभाव	सुरेश प्रसाद अहिरवार	19
6	महात्मा फुले, डॉ.आंबेडकर:एक अनुबंध	प्रा.डॉ.सतीश मस्के	24
7	परिवर्तनशील कवी महात्मा फुले	प्रा.डॉ. शेषराव नाईकवाडे	29
8	शेतकऱ्यांचा असूड' मधील म.फुले यांचे शेतीविषयक विचार	प्रा.डॉ.असिया चिश्ती	31
9	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचा साहित्यविषयक दृष्टीकोन	प्रा.डॉ. संतोष हंकारे	36
10	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आणि धम्मक्रांती	डॉ.सुधीर ब.गायकवाड	40
11	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे हिंदू कोड बिलाबाबत विचार	प्रा.डॉ.दिलीप जानकीराम घोंगडे	46
12	महात्मा ज्योतिबा फुले आणि त्यांचे शैक्षणिक विचार	डॉ. प्रविण मानसिंग कांबळे	51
13	महात्मा फुले आणि सत्यशोधक समाज	प्रा.डॉ.आचार्य आर.डी.	58
14	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकरांचे सामाजिक विचार	डॉ. व्ही. बी. चांदजकर	60
15	'हिंदू कोड बिल आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर'	प्रा.डॉ. रमेश के. शेंडे	62
16	स्त्री मुक्तीचे जनक : भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर	प्रा.डॉ.सर्जेराव राजाराम कहाळे	65
17	सामाजिक परिवर्तनाच्या संदर्भात डॉ.आंबेडकरांचा दृष्टिकोन	डॉ.पुरुषोत्तम भगवंता मनगटे	68
18	विश्वरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे स्त्री-विषयक विचार	प्रा.डॉ. गिन्हे डी.पी.	74
19	महात्मा ज्योतिबा फुले आणि शेती विषयक विचार	महेश मुरलीधर मुंडे	77

Journal of Education
Rabindra Bharati University

ISSN: 0972-7175
A Peer Reviewed Journal

CERTIFICATE OF PUBLICATION

A STUDY OF DIGITAL LITERACY AMONG COLLEGE GIRLS IN DHULE CITY

Authored By

Dr. DILEEP JANKIRAM GHONGADE

Assistant Professor, Dr. Babasaheb Ambedkar College of Social Work, Morane, Dhule

Published in

Journal of Education: Rabindra Bharati University
ISSN : 0972-7175

Vol. : XXIII, No. :3, 2020 – 2021

UGC CARE Approved, Peer Reviewed and Referred Journal

Journal of Education

Vol. IX
Number-8

ISSN 2319-5282
Jan.-Dec. 2020

Edu Care

A Multidisciplinary International
Peer Reviewed/Refereed Journal

APH PUBLISHING CORPORATION

Children Education During COVID-19 Pandemic and Related NSS Activities <i>Dr. Tarun Kumar Barik</i>	363
Development of Science Process Skills of Undergraduate Students In a Chemistry Laboratory <i>Dr. Sunil Jacob and Dr. Tharamma George T.</i>	376
Adopting the Digital Way in Indian Education System- A Major Impact of Covid-19 Pandemic <i>Deb Kumar Singha</i>	380
Effect of Sugar Factory Effluent on Glycogen, Protein and Free Amino Acid Content in Tissues of the Fish, Channa Gachua <i>V. R. Kakulte</i>	387
Cosmological Model with Special form of Deceleration Parameter in Lyra Geometry <i>U. A. Thakare</i>	393
संजीव की इक्कीसवीं सदी की कहानियों का एक परिचय डॉ. रम्या के आर	402
✓ The Role of Social Worker in Community Development <i>Prof. Dr. Raghunath Sitaram Mahajan</i>	409
✓ Working Conditions of Construction Workers in Unorganized Sector in the Dhule City <i>Prof. Dr. Raghunath Sitaram Mahajan</i>	415
The Invisibly Visible Lesbianism in Ismat Chughtal's 'The Quilt' (<i>'Lihaf'</i>) and Deepa Mehta's 'Fire' <i>Dr. Neenu Kumar</i>	420
സൈബർ ഭാവുകത്വത്തിലെ സ്ത്രീ നിർമ്മിതി - മലയാള ചെറുകഥകളെ ആസ്പദമാക്കി ഒരു വിമർശനാത്മക പഠനം <i>Saritha Rajeev</i>	427
South Africa's Relations with Major Powers with Special Reference to China and Japan <i>Dr. N. Surjit Kumar</i>	440
Guidelines for Contributors	449

ISSN 2231-0096

Platinum

A Peer Reviewed National Journal

IJIF
Impact Factor
3.141

भारतातील महिला सक्षमीकरणामध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे योगदान

प्रा. आहर राहुल पंडीत

सहाय्यक प्राध्यापक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाजकार्य महाविद्यालय,
योगेश्वर नगर, पुणे महाराष्ट्र

प्रस्तावना

भारताचा २० व्या शतकामध्ये सामाजिक क्रांतीची अनेक बीजे पेरली गेली. भारतीय समाजाचा गुलामगिरीला सुरुंग लावण्याचे काम याच कालावधी मध्ये झाले. ब्रिटीश सत्तेमध्ये अनेक बुध्दीजीवी वर्गाने भारतीय समाज सुधारणा विषयक कार्य हाती घेतले ते कार्य भारताच्या इतिहासामध्ये अभिमानास्पद आहे. या समाज सुधारणे मध्ये तत्कालीन मुंबई प्रांत, बंगाल प्रांत, मद्रास प्रांत यामध्ये समाज सुधारणा चळवळीचे योगदान प्रभावी होते. तत्कालीन समाजव्यवस्थे मध्ये महिलांचे स्थान अतिशय निम्न आणि हिन दर्जाचे होते. यात भारतीय महिलांचा सामाजिक प्रश्नाची दाहकता ही मानवी समाजाला अंतर्मुख होऊन विचार करायला लावणारी होती. त्यामुळे भारतीय महिला या समाज आणि धर्म व्यवस्थेचा पिढ्यान-पिढ्या गुलाम म्हणून जगत आल्या. त्यामुळेच समाज सुधारणा बद्दलची तळमळ अनेक समाज सुधारकांनी महिलांचा सामाजिक प्रश्नांवर आधारीत होती. या चळवळी मध्ये अनेक समाज सुधारकांचे कार्य महत्वाचे होते. यात राजाराम मोहन रॉय, पंडीत ईश्वर चंद्र विद्यासागर, महात्मा ज्योतिबा फुले, सावित्रीबाई फुले या सारख्या समाज सुधारकांनी भारतीय महिलांचा प्रश्न आणि त्यांची स्थिती कशी दयनीय आहे यांचे सखोल विश्लेषण केले. त्यामुळे भारतीय महिलांचा प्रश्नावर काम करण्यासाठीची उर्जा ही पुढील काळामधील सर्वच समाज सुधारणावादी लोकांना प्रेरणा देणारी ठरली. यातच १९ व्या शतकाचा पुर्वाधा मध्ये आणि २० व्या शतकामध्ये आपल्या कार्याची ओळख खऱ्या अर्थाने भारतीय समाजाला करून देणाऱ्या समाज सुधारकांमध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे नाव अग्रेसर ठरते. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे कार्य दलित चळवळ आणि अस्पृश्यता निवारणा संदर्भात होते. पण संपुर्ण समाज व्यवस्थेचा प्रश्नांची दाहकता आणि त्यात तमाम भारतीय महिलांचे प्रश्न यांची जाणीव असलेला नेता म्हणून डॉ. बाबासाहेबांचे आंबेडकरांचे कार्य उल्लेखनीय आहे. डॉ. आंबेडकरांचे गुरु? हे महात्मा ज्योतिबा फुले होते. त्यामुळे स्त्री प्रश्नाचे गांभीर्य आणि त्यावर सुधारक म्हणून काम करण्याचा वारसा महात्मा फुले कडून घेतला. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर १९२० नंतर सार्वजनिक जीवनामध्ये प्रवेश करतांना अनेक महत्वाचा प्रश्नांवर कामास सुरुवात केली. मुकनायक या पाक्षिकाद्वारे समाजमध्ये जागृती करण्यावर भर दिला. म्हणूनच डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि भारतीय महिलांचा प्रश्नावर आधारीत कार्याची भूमिका ही संपुर्ण भारतीय महिलांच्या उन्नती मध्ये निर्णायक होती. यात कोणताही भारतीयांना अभिमानास्पद अशीच राहिली आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे संपुर्ण भारतीय समाजाला आधुनीकरण आणि सामाजिक जाणीवा देण्याचे

महत्त्वपूर्ण काम केले. त्यांचा संपुर्ण सामाजिक कामामध्ये त्यागत गौतम बुध्दांचा मानवता दृष्टीकोण प्रत्येक कार्यातून अधोगेखित होतो.

सदर संशोधन पेपर मध्ये डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे भारतीय महिला सक्षमीकरणामध्ये भूमिका, त्याच बरोबर भारतीय संविधान मधील कार्य महिला मुक्तीची चळवळ या संदर्भात परामंश घेतला आहे.

संशोधन पेपरचे उद्देश :-

- १) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे भारतीय महिलांच्या समस्या आणि प्रश्नाकडे पाहण्याचा दृष्टीकोण अभ्यासणे.
- २) डॉ. बाबासाहेबांचे भारतीय महिलांचा उन्नती मधील कार्याचा आढावा घेणे.
- ३) भारतीय संविधानामध्ये व संसदेमधील महिलांचा धोरणा विषयक पैलुचा अभ्यास करणे.

संशोधन पध्दती :-

सदर संशोधन पेपर मध्ये तथ्य संकलनासाठी दृग्यम तथ्यांचा वापर करण्यात येणार असून त्यासाठी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा विचार व आधारीत लेख, प्रसिध्द झालेले पुस्तके, संसद मधील भाषणे आणि स्वातंत्र्योत्तर आणि स्वातंत्र्यपूर्व कालावधी मधील सामाजिक चळवळीचा आढावा इ. बाबींवर आधारीत संशोधन पेपरची मांडणी आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि भारतीय महिला :-

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर १९२० नंतर सामाजिक चळवळी मार्फत अस्पृश्यता निवारण संदर्भात काम करित असतांना शिक्षणाचे महत्त्व ओळखले होते. त्यानुसार शिक्षण हे सर्वांना मिळाले पाहिजे समाजाचा उपेक्षित आणि वंचित वर्गाला शिक्षण मिळाले तर त्यातून सामाजिक क्रांती होणार. तसेच हे शिक्षण फक्त पुरुष वर्गाची मक्तेदारी नसावी. तमाम भारतीय महिलांना ही शिक्षणाचा हक्क आणि अधिकार मिळावा अशी आग्रही मागणी त्यांनी मुकनायक या पाक्षिका मधील लिखाणातून मांडली. यानंतर १९२७ ला बहिष्कृत भारत सुरु? करण्यात आले. या बहिष्कृत भारतामध्ये भारतीय समाजाचा महिलांचा हक्क आणि प्रश्न त्याच बरोबर त्यांना मिळणारी वागणूक मधील भेदभाव तसेच मनुस्मृतीद्वारे महिलांची दयनीय स्थिती व व्यवस्थे मध्ये महिलांची स्थिती यावर अभ्यास पुर्ण मांडणी करून भारतीय महिलांचा समस्या संदर्भात तत्कालीन बुध्दीजीवी वर्गा मध्ये जाणिव विकसित करण्याचे काम केले. आपल्या लिखाणामधून भारतीय समाजाच्या प्रश्नांची उकल आणि वास्तव कशा प्रकारे आहे. यावर डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अभ्यास पुर्ण विवेचन करत आले. याचा परिणाम म्हणून त्यांच्या

- Volume – 10, Issue 13 (Special Issue)
- December 2020
- ISSN – 2230 - 9578
- Cosmos Impact Factor – 5.13

JOURNAL OF RESEARCH AND DEVELOPMENT

A MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL LEVEL

REFEREED JOURNAL (PEER REVIEWED)

New Trends in ● **Research and Innovation Technology**

- SPECIAL ISSUE EDITOR -

Dr. Chandrashekhar D. Wani | Dr. Shivaji B. Patil

- EDITOR -

Dr. R. V. Bhole

Printed By : **PRASHANT PUBLICATIONS, JALGAON**

18.	Use of Multimedia Technology in English Language Teaching.....	55
	Dr. D. R. Khanderao	
19.	“Fact And Figure Of Library Services In Women’s College Libraries In The State Of Maharashtra”	58
	Dr. Bhagwan Rambhau Doke	
20.	Modern Technology of Sound Recording in Music	61
	Dr. Durgasingh R. Elalkar	
21.	Indian FMCG: Planning Route to Grow Healthier.....	64
	Dr Kavita Khadse, Dr Uday Sawant, Mr. Shreyas Ramakant Joshi	
22.	The Economical status of Women in B.Ed. Colleges of Marathwada region affiliated to Dr.B.A.M.U, Aurangabad	69
	Smt.Sanghamitra Pundlikrao Gawande, Dr.Pradeep Ganpatrao Kawale	
23.	A Psychoanalytical Approach In Tennessee Williams’s “The Glass Menagerie”	73
	Mr. Ratilal Chaitram Patil, Dr. Sunil Ganpat Baviskar	
24.	Fake News Vs Real News – Awareness Survey.....	76
	Dr. Priya Pillai, Dr. M. A. Ansari	
25.	Working From Home – New Normal	82
	Prof. Suhas S. Gharat	
26.	Financial Planning – Need Of The Day	84
	Prof. Suhas S. Gharat	
27.	Phytochemical Analysis and Antimicrobial Activities of Leaf of Plant Brassica Juncea	86
	Dr. Manisha A. Mahatale	
28.	Organization and Collection Development Policy of E-Resources	91
	Dr. Telke Sudhakar Bhaurao	
29.	ICT Tools in Library and Information Centre	93
	Mr. Amol S Chawande	
30.	A Study on Social Media Marketing	96
	Prof. Ruchika Garhwal, Nikita Chawla	
31.	Needs, Problems of Youth in Colleges and Intervention of Social Work : A Study of College Youth in Dhule District (Maharashtra)	103
	Prof. Dr. Raghunath Sitaram Mahajan	
32.	An Overview of Fish Market of Kinwat, Maharashtra, India	106
	Dr. Ambadas Kamble	
33.	Social commitment for women empowerment!!	107
	Dr. Sudam Gemu Rathod	
34.	New Problems & Prospects of Industrial Sector in India	109
	Dr. Dattatraya Tambe	
35.	Hydro Geochemical Investigation of Groundwater from Faizpur area of Jalgaon District, Maharashtra.	113
	Dr. R. B. Borse	
36.	“Geographical Study of Population in Hingoli District”	117
	Dr. Bhagwan P. Shendge	

- Volume – 10, Issue 13 (Special Issue)
- December 2020
- ISSN – 2230 - 9578
- Cosmos Impact Factor – 5.13

A MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL LEVEL
REFEREED JOURNAL (PEER REVIEWED)

New Trends in Research and Innovation Technology

- SPECIAL ISSUE EDITOR -

Dr. Chandrashekhar D. Wani | Dr. Shivaji B. Patil

- EDITOR -

Dr. R. V. Bhole

Printed By : **PRASHANT PUBLICATIONS, JALGAON**

55. शालेय तसेच उच्च शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांचा वाचन सवयीचा अभ्यास 180
प्रा. किशोर पंढरीनाथ भोळे, डॉ. चंद्रशेखर ध. वाणी
56. कर्मयोगशास्त्र : एक सामाजिक संबंध व आर्थिक सुधारणांचे शास्त्र 183
धनंजय नारायण कोकीळ, लक्ष्मण रामजी राठोड
57. नागझिरा अभयारण्यातील पर्यटनाचा विकास 185
प्रा. डॉ. श्रावण ब. कापगते
58. गोसावी समाजातील स्त्रियांच्या समस्या आणि आव्हाने 189
प्रा. डॉ. नंदा पांगुळ
59. जागतिकीकरण, खाजगीकरण व उदारीकरणाचा भारतीय व्यवस्थेवर पडणारा प्रभाव-एक अध्ययन..... 193
डॉ. विनोद सुर्यभान डवले
60. विदर्भातील कापूस नगदी पीकांचे केंद्रीकरण (2001-2011) 195
डॉ. संदीप रू. मसराम
61. विदर्भाच्या राजकीय स्थितीचे विश्लेषणात्मक अध्ययन 198
श्री. विलास सुर्यभान टाले
62. संगीत शिक्षकांची परिस्थिती व सद्यस्थिती-एक दृष्टिक्षेप! 205
प्रा. डॉ. ज्वाला नागले
63. संत सूरदासांच्या काव्यातील संगीत तत्त्व 209
प्रा. डॉ. अर्चना सं. देशपांडे
64. 'नंतर आलेले लोक'मधील जागतिकीकरण 212
डॉ. सुलतान पिरू पवार
65. लघुअनियकालिकातील कवी 215
प्रा. डॉ. सुधीर भगत
66. भारतातील कृषी क्षेत्राचे बदलते स्वरूप 218
डॉ. जे. एस. हटवार
67. बहुसंस्कृतीवादाविषयी भालचंद्र नेमाडे यांचा सिध्दांत आणि देशीवाद..... 221
डॉ. हरिचंद्र नांगसू नरेटी
68. आधुनिक शिक्षण प्रणाली ई-लर्निंगचे महत्व..... 223
डॉ. प्रसन्न सुरेश देशमुख, प्रा. एम. एम. चव्हाण
69. महाराष्ट्रातील वारकरी संप्रदाय व संतांचे मौलिक कार्य 225
प्रा. डॉ. गणेश भि. मोहोड
70. ग्रामविकास व महिला सक्षमीकरणासाठी बचत गटासमोरील संधी व आव्हाने..... 229
प्रा. डॉ. राजेंद्र बैसाणे
71. जागतिकीकरणाचा भारतीय स्त्रियांचा सबलीकरणावरील परिणाम..... 231
प्रा. डॉ. शामराव भगवान वायसे
72. आदिशक्ती श्री संत मुक्ताबाईचे जीवन - एक ऐतिहासिक अध्ययन 235
प्रा. पी. एम. सोनवणे
73. आधुनिक युगाचा शिशु-निकोलो मॅकिव्हली यांच्या विचारांचा विश्लेषणात्मक अभ्यास..... 239
डॉ. संभाजी संतोष पाटील
74. वाशिम शहरातील वरिष्ठ महाविद्यालयातील प्राध्यापकांची ई माहिती साक्षरता : एक अभ्यास 242
प्रा. विजय आर. गायकवाड

75. भारतीय संगीतातील बदलते स्वरूप 245
प्रा. डॉ. चंद्रशेखर कुडमेथे
76. आदिवासी शिक्षण वास्तविकता आणि आव्हाने (विशेष संदर्भ धुळे जिल्हा) 248
प्रा. राहुल पंडीत आहेर
77. अण्णा भाऊ साठे यांचे कथावाङ्मय : मानवतावादी आकलन 251
प्रा.डॉ. प्रकाश अर्जुन भामरे
78. कोवीड 19 महामारीचा भारतातील राजकीय व्यवस्थेवर झालेला परिणाम 254
प्रा. डॉ. संजय सांभाळकर
79. प्राथमिक स्तरावरील अनुदानित व विनाअनुदानित शिक्षकाला जाणवणाऱ्या मानसिक ताणतणाव-एक अभ्यास 256
अर्चना अशोक वाघ
80. नंदुरबार तालुक्यातील माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक शाळेतील आदिवासी विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास व मानसिक ताणतणाव यांच्यातील सहसंबंधाचा अभ्यास 259
प्रा. डॉ. सौ. गौरी विजय पाटील, नंदा गेमु वसावे
81. नर्मदा आंदोलन-एक मीमांसा 262
श्री. भारत उखाजी सोनावणे, प्रा. डॉ. सुधाकर लोटन जाधव
82. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे विचार : एक अर्थशास्त्रीय अध्ययन..... 266
प्रा. डॉ. अमोल गिरिधरराव आवंडकर
83. “गोंदिया जिल्ह्यातील हलबा/हलबी आदिवासी जमातींच्या बदलत्या सामाजिक, आर्थिक व शैक्षणिक स्थितीचे अध्ययन” (विशेष संदर्भ:-गोंदिया जिल्ह्यातील देवरी तालुका) 269
डॉ. सुरेश खंगार, प्रा. सुनिल बी. उईके
84. नारी उत्थान में डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर का योगदान 272
डॉ. प्रमोदकुमार केशव नदेश्वर
85. वैश्वीकरण और भारतीय समाज, संस्कृति..... 275
डॉ. बालाजी विलासराव महाळंकर
86. प्रवासी नारी द्वंद्व और अस्तित्व की कहानी 'लौटना' उपन्यास 278
डॉ. चंद्रभान लक्ष्मण सुखवाड़े
87. बदलते परिवेश में ग्रंथालय विपणन की आवश्यकता..... 282
श्री. विजय वाडे, डॉ. चंद्रशेखर ध. वाणी
88. मानवी जीवन में संगीत चिकित्सा 285
डॉ. दिपाली चंद्रकांत पांडे
89. “अंधेरा और” उपन्यास में थारु जनजाति की त्रासदी 288
डॉ. गोकुलदास ठाकरे

डॉ. प्रमोद सुखदेव भुंबे हे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाजकार्य महाविद्यालय मोराने, धुळे येथे मार्च २००९ पासून महाय्यक प्राध्यापक या पदावर कार्यरत आहेत. त्यांनी 'जात, जमीन आणि राजकारण : बौद्ध जिल्ह्यातील गावसान जमीन चळवळ' या विषयावर डॉ. नज़ीर शेख यांच्या मार्गदर्शनाखाली पी.एच.डी. प्राप्त केली आहे. त्यांनी अनेक राष्ट्रीय आणि अंतर राष्ट्रीय परिषदामधून आपले शोधनिबंध सादर केले आहेत. सामाजिक चळवळींचे ते अभ्यासक आहेत.

 NEW MAN
PUBLICATION
www.newmanpublication.com
PARBHANI / KURANGABAD / MUMBAI

ISBN 978-93-87377-38-7

गावसान जमीन चळवळ : सामाजिक कृतीचे प्राकप

सामाजिक कृतीचे प्राकप
गावसान जमीन चळवळ

डॉ. प्रमोद सुखदेव भुंबे

डॉ. प्रमोद सुखदेव भुंबे

Social Legislation
for
Social Work

Dr. Sanjiv Sukhdev Pagare
Dr. Vishnu Ramdas Gunjal
Dr. Jagdish Shankar Sonawane

PalArch's Journal of Archaeology
of Egypt/Egyptology

"To study the tissues of Gender inequality in India"

**ARCHANA SUDAM PATIL¹, DR. SANJIV SUKHDEV PAGARE²,
Dr. JAGDISH SHANKAR SONAWANE^{3*}.**

¹Research scholar - JJT University Rajasthan

²Asst. Prof. Dr. Babasaheb Ambedkar College of social work Morane Dist. Dhule

^{3*}Research Guide -

JJT University Rajasthan, Asst. Prof. P. J. N. College of social work Amalner

Jsonawane20@gmail.com

ARCHANA SUDAM PATIL¹, DR. SANJIV SUKHDEV PAGARE²,
Dr. JAGDISH SHANKAR SONAWANE^{3*}, To study the tissues of Gender inequality in
India, – Palarch's Journal Of Archaeology Of Egypt/Egyptology 17(9). ISSN 1567-214x

Keywords: Gender inequality, Issues

ABSTRACT

Gender inequality has been a social issue in India for centuries. That in many parts of India, the birth of a girl child is not welcomed is a known fact. It is a known fact too, that discrimination starts from even before the girl child is born and sometimes she is killed as a fetus, and if she manages to see the light of day, she is killed as an infant, which makes up the highly skewed child sex ratio where for every 1000 boys in India, there are only 908 girls. In such a scenario, it is but obvious that for myriad reasons, many girls across the country are forced to drop out of school.

Patriarchal norms have marked women as inferior to men. A girl child is considered a burden and is often not even allowed to see the light of the world. It is hard to imagine this state of affairs in the 21st Century when women have proved to be strong leaders in every field possible. From wrestling to business, the world has been revolutionized by exceptional women leaders in fields that were until recently completely dominated by men.

But in spite of such progress, even today, the girl child is discriminated against in most Indian households. The birth of a baby boy is celebrated with great pomp and ardor, but the birth of a girl child is received with dismay. The practice of female feticide through sex selective abortion continues to be practiced in spite of the Prenatal Diagnostic Technique Act of 1994. In India the child sex ratio is at the lowest it has ever been with just 914 girls for every 1000 boys (Census, 2011).

And this discrimination continues in every aspect. Be it education, health, protection or participation, the girl child is always treated unequally. Indian society still hasn't been awakened to the importance of empowering the women. The statistics still narrate a grim story of female feticide, girl child discrimination and gender bias.

Introduction –